Knipic SLavko,
Ljubljana

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING DAILY NEWSPAPER

NO. 264 — CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING, NOVEMBER 13, 1939 — LETO XLII. — VOL. XLII.

Z BOJNEGA POLJA:

London, 11. nov. — Velik nemški napadalni aeroplan je samcat napadel nek francoski parnik v Rokavskem prelivu, ki je bil na potu v Anglijo. Vrgel je dve bombi, katerih ena je padla samo 120 čevljev od parnika, ki je vozil 90 potnikov. Tri zavezniška letala so se spustila v boj z nemškim pilotom, ga obsula s kroglami iz strojnic. Tudi francoska obrežna artiljerija je oddala več strelov v Nemca, toda ta je odnesel zdravo kožo. To je bil prvi napad od nemške strani v Rokavskem zalivu, odkar se je pričela vojna.

Paris, 11. nov. — Danes so bila nemška bojna letala jako aktivna vse od Severnega morja pa do švicarske meje. Na več krajih so nemški letalci poleteli nad francosko ozemlje. Tudi francoska in angleška letala so bila zelo aktivna in so letela preko Nueremberga, Mannheima, Stuttgarta in vzdolž čez nemško bojno črto ob reki Reni. Do spopadov zračnih sil pa ni prišlo.

Francosko poveljstvo poroča, da so napravili Nemci dva izpada na kratki razdalji ene milje. Izpada sta bila izvršena jako kompletno in uspešno. V vsakem napadu je bilo po 1,000 nemških vojakov, katerim je poprej pripravilo pot nemško topništvo, ki je obsipalo francoske postojanke z šrapneli. Francoske predstraže so bile vsled hudega ognja prisiljene k umiku, toda so pozneje napravile protinapad in zopet zavzele izgubljeno ozemlje.

Iz Švice prihajajo poročila, da se zbirajo nemške čete v bivši Avstriji in da je začela Nemčija utrjevati prelaz Brenner, ki je edini prehod iz Nemčije v Italijo. Sumi se, da Nemčija pričakuje, da se bo Italija odcepila od nje in se pridružila zaveznikom.

Brussels, Belgija. — Iz zanesljivih krogov se poroča, da bo Belgija dovolila zavezniškim četam prehod preko belgijskega ozemlja v pomoč Nizozemski, če bi slednjo napadla Nemčija. Belgija smatra, da bo dežela v nevarnosti, če bo Nemčija napadla Nizozemsko, hoteč preko te v Francijo. Nemčija je sicer obljubila, da bo spoštovala nevtralnost Belgije in Nizozemske, toda vsa znamenja zadnje čase kažejo, da namerava udariti Nemčija preko ene ali obeh teh držav v Francijo.

V slučaju, če bi Nemčija res napadla Nizozemsko, bi ta takoj spustila vodo čez prostrane pokrajine, s čemer bi ustavila prodiranje nemških mehaniziranih čet. Anglija bi pa takoj zasedla nizozemsko otočje, odkoder bi angleške bojne ladje in letala napadala Nemčijo.

The Hague, Nizozemska. — Nizozemsko časopisje poroča, da je sicer položaj zelo resen, toda nobenega vzroka ni za razburjenje. Nizozemska prizna, da je storila vse korake za obrambo dežele, toda zanikuje, da bi obstojala kaka nevarnost, da bi ta dežela postala bojno polje raznih držav.

Iz raznih slovenskih naselbin

V Flint, Mich. je umrl Joseph Agnich, star 74 let. Doma je bil nekje od Črnomlja, odkoder je prišel v Ameriko nekako pred 40 leti. Tukaj zapušča dve hčeri in brata.

V Ciceru, Ill. je umrla rojakinja Adam, stara 63 let. Tukaj zapušča družino. Doma je bila iz Koroške Bele pri Radovljici.

Na Eveleth, Minn. je bila odpeljana v bolnišnico Mrs. Mary Markel. Pred nekaj dnevi ji je umrl soprog Andrej, star 95 let, ki je bil doma od Kranjske gore na Gorenjskem.

Na Ely, Minn. je umrl Math Ogulin, star 50 let, doma na Krvavčem vrhu pri Semiču. V Ameriki je bival 30 let.

V Johnstown, Pa. je umrl John Cerjak, star 73 let, rojen v Rajhenbergu na Štajerskem. V Ameriki je bil naseljen 45 let. Zapušča ženo, sina, hčer, več vnukov in pravnukov.

V Chicagu je umrl nagle smrti Anton Beribak, star 57 let, rodom iz fare Cerklje na Dolenjskem. Umrl je sedeč v avtomobilu. V Ameriki je bival 30 let. Tukaj zapušča ženo, 3 hčere in brata, v starem kraju pa sestro Ano.

Na Chisholmu, Minn. je bila imenovana Slovenka, Miss Frances Klun, za načelnico javne knjižnice.

V Milwaukee, Wis. je umrl za srčno hibo Frank Krivec, star 64 let, doma iz Črešnjice pri Mokronogu. Tukaj je bival 40 let in zapušča ženo, sina, hčer in sestro. — Istotam je umrl v bolnišnici Josip Tratnik, doma iz Nove Štifte, star 51 let.

V Cheswick, Pa. je umrla Mary Morget.

V Lloydell, Pa. so že dlje časa pogrešali rojaka Jožeta Petelin. Te dni so našli lovci v gozdu njegovo okostje. Komisija je dognala, da si je sam vzel življenje. Odkar je tukajšnja kompanija bankrotirala se je obnašal popolnoma zmedeno. Star je bil 53 let in doma iz Borovnice.

Na Chisholmu, Minn. bodo imeli 21. novembra primarne volitve. Za urad mestnega sodnika so se prijavili kot kandidatje Slovenci: Jacob Gerzin, Joseph Kuzma, Frank Zgonc in John Lamuth. Za aldermane pa kandidirajo: Valentin Lesnak, Anton Dren, Matt Frankovič, Josip Lukanič, Frank Kočevar, Leo Baulek.

NE SME V LEGIJO

Paris, Francija. — Herschel Grynszpan, ki čaka v ječi na obravnavo, ker je lansko leto ustrelil nemškega uradnika v poslaništvu, je prosil francosko vlado, da bi se smel vstopiti v poljsko legijo in se bojevati proti Nemcem. Obljubil je, da se bo po končani vojni vrnil k obravnavi. Sodišče prošnji ni ustreglo.

V zadnje slovo

Članstvo društva Slovenski dom, št. 6 SDZ se prosi, da se danes zvečer poslovijo od pok. sobrata Josepha Koprivec v pogrebnem zavodu Frank Zakrajšek, 6016 St. Clair Ave. V torek ob devetih zjutraj pa naj se udeleže pogreba.

Nov naseljenec

Iz Malega otoka pri Postojni je dospel v soboto John Ostanek. Prišel je k svoji sestri Elsie Gartnar, 6426 St. Clair Ave. Potoval je s posredovanjem tvrdke Kollander. Dobrodošel v naši naselbini.

NAJNOVEJŠE VESTI

London, 12. nov.—Anglija in Francija sta odgovorili danes na mirovno ponudbo, ki sta jo 9. novembra stavili Nizozemska in Belgija. Anglija in Francija sta pripravljeni, kot t r d i t a, upoštevati vsake mirovne pogoje, ki bodo pravični. V isti sapi je pa govoril angleški mornariški minister Winston Churchill, da se bodo zavezniki bojevali z nacijsko Nemčijo toliko časa, da bo i m e l a nasprotna stran dovolj bojevanja. Francoski odgovor Belgiji in Nizozemski vsebuje tudi zahtevo, da Nemčija popravi krivico, ki jo je storila Avstriji, Češki in Poljski.

—

Paris, 13. nov.—Brnenje letalskih motorjev je pognalo Parižane v zavetišča. Sodilo se je, da so to nemška letala, ki lete proti Parizu. Svarilne sirene ob 4:30 zjutraj so opozorile Parižane, da se bliža nevarnost. Eno uro pozneje so pa naznanili, da ni nobene nevarnosti več.

—

Helsinki, 12. nov.—Pogajanja med Rusijo in Finsko se krhajo in če Rusija ne bo odnehala od svojih zahtev, bo finska komisija zapustila Moskvo in se vrnila domov. Rusija zahteva, da ji Finska dovoli postaviti torišče za bojne ladje v vhodu v Finski zaliv, češar pa Finska ne dovoli, ker bi bila s tem ogrožana njena neodvisnost..

—

Chardon, O., 12. nov.—Farmarji v okraju Geauga so silno razjarjeni, ker je neki lovec obstrelil farmarja Fenwicka, ker ta ni dovolil loviti na njegovi farmi. Farmarji pravijo, da bodo dali zapreti vsakega, ki bi prestopil tukajšnje farme z namenom lova, ne da bi vprašal prej za dovoljenje.

Mrs. Grill umrla

V nedeljo zvečer je po dolgi in mučni bolezni preminila Mrs. Ana Grill, rojena Hribernik, stara 63 let, stanujoča na 1220 E. 74th St. Do poletja je živela pri hčeri. Tukaj zapušča soproga Josepha, doma iz Moravč na Gorenjskem, sina Vatro J. Grilla, predsednika tiskovne družbe "Enakopravnosti" in hčer Mary, poročeno Ivanusch ter več sorodnikov. Rojena je bila v Ljubljani. Tukaj je živela 26 let in je bila članica krožka št. 2 Progresivnih Slovenk. Pogreb se vrši v sredo popoldne ob 1:30 iz Jos. Žele pogrebnega zavoda, 6502 St. Clair Ave. Truplo bo upepeljeno na Highland Park Crematory. Naj ji bo ohranjen blag spomin, preostalim pa naše sožalje.

Na Balkanu se je ustvaril protibojni blok z Italijo

Bucharest 11. nov. — Šest narodov v južnovzhodni Evropi se je sporazumelo, da ne bodo izvedli nobenega napada drug proti drugemu in da ne bodo poskušali izsiliti kaj ozemlja drug od drugega, dokler bo trajala sedanja vojna. V tem so se sporazumele sledeče države: Jugoslavija, Romunska, Bolgarija, Madžarska, Grška in Turška. Poroča se, da je pomagala k temu sporazumu Italija, ki je zadnje čase zelo aktivna, da si pridobi vpliv na Balkanu.

Ta sporazum je prvi korak, kot ga razumejo v diplomatskih krogih, da se ustvari v tem delu Evrope nevtralni blok. Čeprav ima ta ali ona teh držav zahteve po ozemlju od svoje sosede, pa so se sporazumeli, da sedaj ne bodo na to pritiskali v tem času, da se ne zanese vojna tudi v ta del Evrope.

Jugoslavija zmanjša svojo armado

Geneva, Švica. — Iz zanesljivih virov se poroča, da namerava jugoslovanska vlada znižati število s v o j e g a vojaštva za eno tretjino. S tem bi štela jugoslovanska stalna armada 400,000, ki bo v tem številu ostala preko zime. Jugoslavija je še vedno zelo zaposlena pri utrdbah na severni meji proti Nemčiji. Stalno se dovaža v Jugoslavijo letala iz Nemčije, Anglije in Italije.

Smrtna kosa

Po dolgi in mučni bolezni je preminil dobro poznani rojak Joseph Koprivec, star 65 let. Doma je bil iz Horjula pri Vrhniki, odkoder je prišel v Cleveland pred 41 leti. Pred več leti je imel svojo mlekarijo, zadnjih devet let je živel pa na farmi v Chardon, O. Tukaj zapušča žalujočo soprogo Johano, šest hčera: Josephine Močnik, Nettie Birtič, Emily Švigel, Pauline Birk, Jennie Štrukel, Alice Špehek in dva sina, Josepha in Johna ter več drugih sorodnikov. Bil je član društva Jugoslav Camp, št. 293 WOW in Slovenski dom, št. 6 SDZ. Pogreb se bo vršil v torek zjutraj ob devetih iz pogrebnega zavoda Frank Zakrajšek, v cerkev sv. Vida in na Calvary pokopališče. Naj mu bo lahka ameriška zemlja, preostalim pa izrekamo naše globoko sožalje.

V bolnišnico

V St. John's bolnišnico je bil odpeljan Joseph Ziganti, 3652 W. 56th St. ki je padel z strehe in se močno poškodoval. Zlomljeni ima obe nogi v členku. Nahaja se v sobi št. 226, 2. nadstropje, kjer ga prijatelji lahko obiščejo.

Papež pozivlja ameriški kapital in delavstvo k sodelovanju

Roosevelt prosi za nov in boljši mir

Washington, D. C. — Ob 21 letnici premirja, ki je zaključil največjo vojno na svetu, je predsednik Roosevelt prisostvoval običajni slavnosti polaganja venca na grob neznanega vojaka. Ob tej priliki je imel Roosevelt govor, v katerem je omenil, da mi delamo za mir, molimo za mir in ponujamo mir. Toda nikdar se ne smemo udati iluzijam, da se more mir osnovati na oslabljenosti. Danes, ko praznujemo 21 letnico zaključka vojne, ki naj bi preprečila vse nadaljne vojne, najdemo tri največje države sveta v novi vojni, medtem ko druge pazno čakajo, kdaj bodo zapletene v bojni metež."

Načelnik vojnih veteranov, Otis N. Brown, je imel radio govor, v katerem je poudarjal, da si moramo zgraditi bojno silo, ki bo lahko kljubovala vsakemu napadu od zapada ali vzhoda.

Martin Dies, načelnik kongresnega preiskovalnega odbora je svaril deželo pred tujezemskimi vohuni in agenti, ki so na delu in zakladniški urad vlade je izračunal, da nam evropski narodi od zadnje vojne še vedno dolgujejo ogromno vsoto $14,497,161,340.22.

VRNIL MEZDO

Washington. — Nekega WPA delavca v New Yorku je tako pekla vest, da je poslal $63 na glavni urad WPA rekoč, da je dobil od WPA $62.26, čeprav ni delal za to organizacijo. 60 centov je povrnitev za vožnjo na ulični železnici, katere se ni posluževal in 14 centov naj bo pa za obresti.

PRVI POTNI LIST

New York.—Odkar je bila sprejeta nevtralna postava in je ameriškim državljanom prepovedano potovati v dežele, ki so v vojni, razen s posebnim dovoljenjem, je bil izdan prvi potni list Amerikancu Paulu Strashunu, ki je agent za neko pariško firmo s parfumom. Odpeljal se bo z letalom v Pariz.

Nov grob

V petek zjutraj je preminil Joseph Hrastovac, star 68 let. Živel je na 1408 E. 49th St. Rojen je bil v selu Gornja Dubrova na Hrvatskem in b i v a l v Ameriki od leta 1905. Tukaj zapušča ženo Barbaro in pastorko Mrs. Elizabeth Krajc. Pogreb je danes zjutraj iz pogrebnega zavoda A. Grdina in Sinovi.

VSAK DELA ZMOŽEN NAJ IMA PRILIKO SLUŽITI SI VSAKDANJI KRUH

Ostro obsoja razporoko, porodno kontrolo in brezboštvo v šolah; delavci, farmarji in delodajalci naj se organizirajo v unijah, da branijo svoje interese.

Rim, 11. nov. Papež Pij XII. je poslal na ameriške škofe poslanico ob priliki praznovanja 150 letnice ustanovitve rimsko katoliške hierarhije v Zed. državah. Papež je v tej poslanici apeliral na vlado Zed. držav, na kapital in delavstvo, naj sodelujejo in skupno rešijo delavsko vprašanje. Papež je dalje ostro obsodil lahkomišljeno sklepanje zakonov, razporoko in neokusno modo v obleki. Izrazil je obžalovanje, da se v tolikih šolah prezira religija, kar je posledica vsega današnjega zla. Posebno je papež poudarjal, da se imajo delavci, farmarji in delodajalci pravico organizirati v unijah, da s tem varjejo svoje pravice, toda pri tem naj se gleda na skupni blagor naroda.

"Vsak delazmožni bi moral dobiti enako priliko do dela z namenom, da si služi svoj vsakdanji kruh in skrbi za svojce," poudarja papež v svoji poslanici. "Globoko obžalujemo, da je v Zed. državah še toliko ljudi, ki mislijo, da zdravi in dela željni ne smejo dobiti dela, katerega tako željno išejo. Delavstvu, farmarju in enako delodajalcu se ne sme odrekati pravice do organiziranja, če nočemo delati tem slojem krivice.

"Oh, če bi vaša dežela prišla do spoznanja po zgledih drugod, kakšno zlo pride od razporok!" piše sv. Oče."

Moderno zlo, pred katerim svari sv. Oče, je egotizem, želja po nasladi, pijančevanje, draga in neokusna moda v obleki, želja po moči, zanemarjanje revnih, lahkomišljeno sklepanje zakonov, razporoka, porodna kontrola.

Papež je toplo pohvalil katoliško akcijo v Zed. državah zadnjih 50 let, ki je vsak dan bolj vidna in uspešna. Danes je v Zed. državah 155 katoliških škofij, skoro sto semenišč, veliko število cerkva, samostanov, kolegijev, sirotišnic in bolnišnic, kar vse dokazuje, da katoliška akcija v Zed. državah napreduje.

Zlasti je sv. Oče pohvalil katoliške šole v Zed. državah, ki so vse od prvih razredov pri farah pa do velikih vseučilišč.

Roosevelt "farmar"

Hyde Park, N. Y. — Predsednik Roosevelt je v torek volil v okraju Dutchess, kamor spada njegovo posestvo, kot navaden farmar. V mestno hišo, kjer je bilo volišče, je prišel v spremstvu svoje matere in žene. Volivna uradnica, Emma Crasper, mu je stavila uradna vprašanja, kot vsakemu drugemu:

"Vaše ime?"

"Franklin D. Roosevelt," je odgovoril predsednik.

"Poklic?"

"Farmar," je bil kratek odgovor.

BONUS ZA DELAVCE

Rochester, 12. nov. — Direktorji Eastman Kodak Co. so odglasovali, da se razdeli med delavce bonus v vsoti $2,444,000. Bonus se bo izplačal delavcem 25. marca 1940. Kompanija je začela izplačevati delavcem bonus leta 1912 in je v tem času izplačala že $45,750,000. Kompanija ima 23,100 delavcev v Zed. državah in Kanadi.

Nesreča z avtom

Na 3. novembra se je peljal Edward Staidle z novim trukom, ki ga je peljal iz Lansing, Mich. V bližini Toledo, O. je zadel v drevo s tako silo, da so ga odpeljali nezavestnega v bolnišnico. V soboto zjutraj je podlegel poškodbam. V Cleveland je bil pripeljan z Svetkovim vozom. Pokojni je bil samski ter je bil star šele 24 let. Po rodu je bil Nemec in je stanoval na 13430 St. Clair Ave. Tukaj zapušča očeta Štefana, 3 brate: Theodora, Stanleya in Richarda ter sestri Eleanor in Virginio. Pogreb se bo vršil v sredo zjutraj iz pogrebnega zavoda August F. Svetek, 478 E. 152nd St. v cerkev Marije Vnebovzete in na Calvary pokopališče.

Povečana prodajalna

Slovenska tvrdka s pohištvom, Joe Perušek, 809 E. 152nd St. je dodala k svojim dosedanjim prostorom še oddelek za razne hišne potrebščine, kot peči, radije, pralne stroje, svetilke itd. Kadar potrebujete popravila na enakih predmetih, pokličite Peruškovo prodajalno in popravili vam bodo točno in garantirano, pa vse po zelo zmernih cenah. Rojakom toplo priporočamo to podjetje.

V bolnišnici

Na očesu je bil o p e r i r a n Frank Magdalence, ki sè nahaja v bolnišnici in obiski še niso dovoljeni.

Lovec ustrelil farmarja

Chardon, O. — Nevarno je bil ustreljen Robert Fenwick v soboto in šerif sodi, da ga je obstrelil lovec, kateremu je ukazal, da ne sme loviti v tem kraju. Fenwcik sam je tako slab, da ne more govoriti. Njegova žena je povedala, da ji je mož rekel, da ne bo nikomur dovolil loviti na farmi in ko je slišal streljanje, je odšel iz hiše, da lovce zapodi. Ker ga ni bilo nazaj, so ga šli iskat in ga dobili ležati v krvi. Tam blizu so dobili tudi tujega lovskega psa brez licence in mislijo, da je ta pes last lovca, ki je farmarja obstrelil.

Predavanje

V torek 14. novembra bo predaval v javni knjižnici na Broadway in 55. cesti dr. Jaroslav Gardavsky, tukajšnji češkoslovaški konzul. Govoril bo o Čehoslovakiji. Predavanje se prične ob osmih zvečer in je vsak prijazno vabljen. Vstopnine ni nobene.

Prestala operacijo

V Woman's bolnišnici je srečno prestala operacijo Rose Brodnik iz 5809 Prosser Ave. Obiski so dovoljeni popoldne od 1. do 1:30 in zvečer od 7. do 8:30. Nahaja se v sobi št. 5.

Hitler se poslavlja od žrtev razstrelbe

Munich, 11. nov. — Adolf Hitler se je danes poslovil pri pogrebu od žrtev razstrelbe, pri kateri je on sam na tako čuden način odnesel zdravo kožo. Pri pogrebu sedmih žrtev, ki so bile ubite pri razstrelbi zadnji teden v dvorani, kjer je Hitler govoril in ki se je pripetila deset minut potem, ko je Hitler zapustil dvorano, je govoril Rudolph Hess. Ta je rekel, da je neuspešni poskus na življenje Hitlerja naučil Nemce sovraštva.

"Onim, ki so to napravili," je govoril Hess, "rečemo: Hoteli ste nam vzeti našega vodjo, toda pripeljali ste ga še bližje do nas. Hoteli ste nas oslabiti, toda napravili ste nas močnejše."

Hitler je prišel k pogrebu, ne da bi se njegov prihod naznanilo. Položil je venec na krsto ene izmed žrtev, se odmaknil tri korake in oddal nacijski pozdrav. Godba je igrala narodno in potem nacijsko himno. Potem je odšel Hitler na prostor razstrelbe in si vse natanko ogledal. Obiskal je tudi vse ranjene v tej razstrelbi. Potem se je vrnil v svojo rezidenco na Prinzregenten trgu v odprtem avtomobilu. Narod ga je viharno pozdravljal.

Nemško časopisje med tem še vedno napada angleškega premierja Chamberlaina in ga dolži, da je on napravil načrt za atentat na Hitlerja. Sumnja za pripravo bombe in kar je bilo v zvezi z razstrelbo je padla na nekega delavca, ki je vedno kaj popravljal pri tem poslopju. Tega delavca zdaj policija išče.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio

Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto $5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto $7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta $3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta $3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto $5.50; pol leta $3.00.
Za Evropo, celo leto, $7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, $5.50 per year; Cleveland, by mail, $7.00 per year.
U.S. and Canada, $3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, $3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, $5.50 per year, $3.00 for 6 months.
European subscription, $7.00 per year.
Single copies, 3c.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

83 No. 264 Mon., Nov. 13, 1939

Demokratom ob enajsti uri!

Gotovo se bodo strinjali z nami vsi presodni demokrati v Clevelandu in okraju Cuyahoga, če bomo zapisali, da je skrajni čas, da naši demokratski voditelji nehajo s svojim medsebojnim bojem in začno delati že vendar enkrat za stranko.

Tem voditeljem, ki so se sami postavili na voditeljsko mesto, ali pa če so bili v to izvoljeni ali imenovani, naj bo povedano z odločno besedo, da smo že siti njih prerivanja, nasprotovanja, nagajanja, slamopukanja in kvarne politike. Od vaših mahinacij zaznamuje demokratska stranka ogromno škodo in zapostavljenost v lokalni politiki.

Tega nam je zdaj absolutno dovlj! Vi ste krivi, da ni izvoljen letos v Clevelandu demokratski župan, vi ste krivi, da imajo republikanci večino v mestni zbornici!

To je posledica vašega otroškega boja dozdaj. Pa to ni še vse, ker obeta se demokratom i nadaljni poraz, ki ne bo malenkosten in ta se bo zgodil drugo leto pri državnih in okrajnih volitvah.

Vi ste krivi, da ni hotel kandidirati za župana noben odličen in močan demokrat, ker je v naprej videl poraz radi cepitve demokratskega vodstva. Naj bi bil kandidat kdorkoli, bi ne bil zadovoljil obeh grup, Millerjeve in Gongwerjeve. Zato se pa tudi nihče ni mogel ogreti ne za kandidata Dixona, ne za kandidata Damma. Eden je kandidiral z blagoslovom Millerjeve grupe demokratov, drugi Gongwerjeve. Oba sta sijajno propadla, kar je bilo tudi pričakovati. In prav je tako!

Taki porazi bi morali spametovati demokrate, ki imajo besedo, da bi nastopili in napravili konec tej otroški politiki. Pa se ne zglasi nihče. In kot je videti, se ne bo zglasil nihče, dokler ne bodo demokrati izgubili zadnjega javnega urada. Potem, morda, bodo prišli k spoznanju. Pa se nam prav zdi, da bo precej prepozno. Kdo bo potem krpal čevlje, ki bodo razdrapani tako, da ne bo štiha pri štihu? Kdo bo potem še zaupal stranki in hotel delati zanjo, vsaj kar se tiče lokalnega položaja?

Drugo leto bodo volitve za okrajne urade. Danes so še vsi v rokah demokratov. Kdo ima upanje, da bo ostal en sam urad v rokah demokratov? Mi ga nimamo in nihče ga nima. Že naprej vidimo tisto nasprotstvo in boje, kot smo jih videli pri zadnjih volitvah. Demokrat bo demokratu strigel po političnem življenju in po volitvah bomo debelo gledali za kostjo, ki nam jo bo izpred nosa vzela nasprotna stranka.

Mi smo videli v Millerju boljšega vodjo kot v Gongwerju in smo ga tudi podprli pri zadnjih volitvah precinktnih načelnikov. To nam ni pa pomagalo nič, ker ima Gongwer še vedno svoje pristaše, ki prisegajo nanj in Gongwer se ne umakne. Prišlo je tako daleč, da se od teh dveh ne bo umaknil noben. Rinila bosta naprej z glavo v zid, ker vsak ima za seboj nekaj pristašev.

Zdaj ni druge pomoči, kot da prime v roko vodstvo stranke tretja oseba. Kdo bi naj pa bil ta? Odločitev naj bi imeli v rokah okrajni uradniki. Njih uradi so v nevarnosti in oni so tisti, ki imajo danes moč, ker oni so, ki imajo na razpolago dela. Vse to jim da v roke veliko besedo, da lahko narekujejo in ukazujejo.

Nekaj so poskušali pred primarnimi volitvami, da bi izbrali kandidata za župana. Parkrat so prišli skupaj, pa se zopet razšli brez sporazuma. Seve, morda jim je bilo vseeno, kdo bo župan. Morda bodo zdaj drugače sodili, ko bo njih lastna koža v nevarnosti.

Zdaj je čas in sicer skrajni čas, da nekaj storite. Kmalu bo prepozno in zamujeno.

Okrajni uradniki in demokratski mestni odborniki naj bi se sestali in pretresli situacijo. Pa ne samo pretresli, ampak tudi nekaj konkretnega ukrenili v svojo lastno korist demokratske stranke.

V dokaz, kam bo prišla demokratska stranka, če bo šlo tako naprej, naj služita samo dva dokaza iz zadnjih volitev, ki jasno kažeta, da razprtija v stranki ne gleda, če je poražen lastni pristaš in izvoljen kandidat nasprotne stranke, samo da je zadoščeno nagajivosti.

Mestni odbornik Travnikar je bil poražen samo zato, ker je šla proti njemu Millerjeva stranka. Torej demokratje so delali proti demokratu in, razumljivo, izvoljen je bil republikanec. To se je zgodilo iz maščevanja, ker je bil Travnikar bolj z Gongwerjem kot z Millerjem. Kdo ima zdaj dobiček od tega?

Drugi slučaj. Mestni odbornik Lewandowski, ki je bil jako zmožen in tudi vodja demokratske večine v mestni zbornici, je bil poražen samo zato, ker je šla proti njemu Gongwerjeva stranka. Na njegovo mesto je bil izvoljen republikanec.

Ali je treba še več besed izgubljati in vpiti po čiščenju v vodstvu demokratske stranke, Mislimo, da kažeta ta dva slučaja dovolj, da je treba vzeti v roko veliko metlo in temeljito pomesti v vodstvu. Vse ven! Pa novo kri notri, ki bo delala za demokratsko stranko, ne pa za osebno maščevanje, v korist nikomur, v škodo vsej demokratski stranki.

BESEDA IZ NARODA

Ponosni pa previdni bodimo

Sedaj, ko je že listje odpadlo na zemljo, da jo zavaruje pred hudo zimo, je nastopil tudi čas ,da bomo lažje posvetili malo več časa za branje. To je tudi vzrok, da pišem. Mnogi mi povejo, da radi bero kar pišem ter pravijo, da naj pišem še več. Zopet drugi ljudje se zanimajo pa za drugačno berilo, smo pač različni v tem, kaj eden in drugi rad bere, zato časopisi prinašajo razne stvari v novicah in zgodbah, da se zadovolji vse.

Rekel sem, da bodimo ponosni: To sem mislil baš glede tega, ker imamo tako bogato literaturo. Slovenci prekašamo vse narode v pogledu časopisja. Če tudi smo v primeri narodnosti napram drugim maloštevilni, smo pa kljub temu v Clevelandu naseljeni tako skupno in organizirani tako narodno, kakor ni nikjer drugod noben narod. Srečni smo v tem če hočemo računati, da narodnost šteje, kar upam, da je isto ponosen vsak rojak in rojakinja. Do te sreče nam je pomagalo naše časopisje, tega ne more nikdo zavrniti, brez tega ne bi bili Slovenci to, kar smo in ne bi imeli vseh teh narodnih ustanov kakor jih imamo. Ker smo se naselili sem iz stare domovine in tega že naučeni doma, se je ta zavest tudi tukaj začela nadaljevati tako hitro kakor so dopuščale prilike. Ustanova prvega časopisa je bila prva podlaga za organiziranje in napredovanje, pa naj to velja za eno ali pa drugo ustanovo. Cerkve, narodni domovi, društva in organizacije, trgovine in vse druge ustanove so se ustanavljale in razvijale s pomočjo časopisa, ki je bil oglasnik in oznanjevalec, vabilec in priporočevalec ter klicar — "SVOJI K SVOJIM" Kar moramo priznati se ne da pobiti, časopisi so sila, ki večkrat tudi med tem, da vršijo le dobro delo, tudi sem in tam kaj napačnega povzroče. Časopis kot tak ni kriv, krivi smo ljudje, ki v časopise pišemo, kriv ni tisti, ki bere, pač pa tisti, ki piše, pravijo: "Papir je nedolžen."

Ljudje, ki smo hitrega "tempa", pravijo nekateri, se večkrat spozabimo, da je časopis ali njega poklic vzvišen. Ko bi se tega bolj zavedali, bi mnogokrat prej premislili predno stresemo na papir naše osebnosti napram svojim sorojakom v naselbini ali drugod. Pozabimo, da gre časopis daleč po svetu, kjer pride v roke ljudem, ki mislijo drugače nego mi. Osebnosti ali osebne napade pisati v list je naravnost greh in v škodo narodu, kjer se s tem časopis sam sebe poniža v nekakšno zakotno in sovražno službo sužnja in zgubi ugled pri odličnimi člani človeške družbe, ki ga tudi bero. Časopis je po mojem mnenju ali bi vsaj moral biti: "Učitelj in voditelj naroda!" Moral bi biti le narodu na straži in paziti vse povsod, da se piše dostojno, da se varuje ugled vsakega rojaka in še bolj, da se varuje prepričanje vseh. Sicer se prigodi tudi tako, da je potreba včasih poseči po kritiki toda, to naj bi bilo zopet na lep in poučen način, le tako, da ne udari ali ne rani prizadetega, ker s tem izziva še večji odpor in zaneti sovraštvo, kar vse skupaj škoduje skupnemu narodnemu napredku. Vsega tega smo že doživeli v toliki meri, da nas je že lahko tudi izmodrilo. Če kdo napade (že to bi prevdaren urednik ne smel priobčiti) potem je treba na to stvarno odgovoriti, da se tisti, ki je bil mogoče krivično prizadet, lahko opraviči, če bi se storilo tako, bi se mnogokrat prihranilo veliko kolon nepotrebnega prerekanja in sovraštva, kar se dogaja potem, ko je prvi dopisnik začel izzivati. Zato je potreba previdnosti in prevdarka, le modri uredniki ga lahko upostavijo. Zdi se mi, da se v tem položaj boljša, če se ne motim, je v naselbini več sloge in zmernosti kakor smo jo imeli pred leti. Prav gotovo opazijo to tudi drugi, ki berejo naše časopise. Prepričan sem, da je vsakdo tega vesel. Nikomur ne prinese koristi medsebojno prerekanje, poniževati enega, se pravi žaliti njega in njegove prijatelje v katerih srcih se vzbuja sovraštvo. Smo ljudje, ki smo tako zelo občutljivi. Velikokrat se sami ne moremo temu zoperstaviti, mi vidimo v tem veliko nam storjeno krivico, da napišemo v list cele kolone, da se maščujemo nad tem, ki nas je, ali se je upal po nas lopniti. V takih slučajih bi moral vmes poseči sam urednik in preprečiti naš dopis, še bolj gotovo pa preprečiti prvi napad, kajti če ne bi bilo napada bi ne bil sledil odgovor in bi se potem ne nadaljevado še naprej.

Ko bi vsi mi večkrat premislili, da smo kot ljudje vsi enako ustvarjeni z enimi in istimi napakami in vrlinami, to hočem reči: Da vsi stremimo za tem, da bi bil vsak in vsaka, bil moški ali ženska, pred očmi ljudi na dobremu imenu in brez napak. Kdo je, ki bi tega ne želel? Kdo je, ki si ne bi prizadeval doseči kaj več in kaj boljšega za svoje ime, ali da ne bi bil rajši pohvaljen kot grajan! Naj tudi kdo reče, da ne gre za tem, vendar mu bomo težko verjeli, to so bili samo taki, ki so živeli svetniško v velikem zatajevanju kakor je bil sv. Frančišek in mnogo drugih. Ljudje smo pa rajši pohvaljeni kot pa grajeni, to veste vsi. Radi tega je napadanje ali žaljenje v časopisu velika krivica storjena tistemu in njegovi družini, ki se ga napada. Tisti, kateri napada, se kaže, kakor da je on sam brez napak. To moramo opustiti, le v važnih izjemah, kjer bi videli, da se dogaja komu krivica, se lahko vporabi časopis v namen za posvarilo in to zopet na lep in prijazen način. Ako bomo tako delali v bodoče, bomo s tem delali čast časopisu in čast in korist narodu. Če danes kdo trdi, da se naša mladina prav hladno obrača, da bi vzela v roke naš slovenski časopis, vedite, da je temu vzrok to, ker so sami brali ali so pa slišali starše, ko so robantili, da jih ta in ta časopis maže v kolonah radi njih prepričanja ali kaj drugega. Nikdo bolj ne sovraži prepira po časopisju, kot ga sovraži mladina, in prav ima.

Nikakor pa ne trdim, da moramo vsi misliti eno, tudi pisati vsi v enem smislu ne moremo in ni niti potrebno; le napadanja se vzdržimo pa bomo imeli še večji in še lepši napredek v naši naselbini. Začnimo na drugi način, kakor smo pa do sedaj že toliko let delovali. Sicer ne mislim nobene posebne spremembe, mislim samo na vljudnost v vseh dopisovanjih in kritikah, če jih že moramo rabiti. Z udarcem po drugih ne gre, z lepo bi šlo. Neki mož, ki je že med rajnimi, je zelo rad rekel tole: "Ti reci Krajncu (Slovencu), da mora on narediti takole . . . On se bo takoj pridušil, da tega siljen ne bo naredil. Reci mu pa na lep način in te bo rad ubogal, če mu dokažeš, da je za njega tako bolje." Ker smo vsi ljudje brez izjeme na tem, in je za vsakega lepa beseda več vredna in z njo več dosežemo, je potemtakem za nas in za ugled časopisa mnogo bolje, da se skušamo zboljšati. Časopisi so pa sila in moč ,so pa tudi nam lahko v veliko korist, če jih rabimo premišljeno in modro; so nam pa zopet lahko v škodo, če se v njih perejo naše osebne napake, ki smo jih polni vsi, prav vsi!

Ko sem ta dopis že dokončal mi je prišlo na misel tole: Moj dopis in misli, ki jih tukaj izražam, so podobne in primerne sedanjim vojnim časom. Narodi so s tako požrtvovalnostjo zidali stoletja krasna mesta, da jih je svet občudoval; zanetilo se je pa sovraštvo med narodi in sedaj to sovraštvo ruši ta mesta. Kdo ima in bo imel od tega kaj? Odgovor: Samo zgodovina se bo o tem pisala in pomilovali bodo te nesrečne ljudi. Mi tudi! Ali so se pred nami trudili za kulturo našega naroda, kultura se more najbolj razvijati in gojiti le potom časopisja, ko pa to časopisje začne bombardirati rojake in njih katerokoli prepričanje, je pa kultura bombardirana in narod odškodovan! Brez prave kulture pa narod ne šteje veliko, za ohranitev kulture je pa treba veliko potrpeti in veliko delati, vse to se pa najlažje doseže na zgoraj tolikokrat omenjeno, le edino na prijazen in vljuden način.

Anton Grdina.

Kakor smo pričakovali

Tako se je zgodilo, kakor smo pričakovali, čeprav so protestirali skoro vsi časopisi in odlični državniki, kakor škofje in Father Coughlin in drugi, pa vse to ni nič pomagalo. Nevtralno postavo so spremenili kakor je zahteval predsednik Roosevelt. Iz tega se razvidi, da ima en človek več moči kakor pa ves kongres, ker se mora slednji pokoriti predsedniku. Če je bilo to prav ali ne, bomo videli pozneje.

Ravno tako se bo pa zgodilo tudi v slučaju, če bodo zahtevali vojno tudi ne bodo vprašali ljudi, če hočete vojno ali ne, samo pojdite in pobijajte, tako mi zahtevamo. Res je žalostno, ko je še dobri katoliški mož za oboroževanje, to se pravi za vojno.

Če pogledamo v zgodovino, bomo videli, da vsaka država, ki je vpeljala militarizem je zašla tudi v vojno, ker so se zanašali preveč na svoje armade in so hoteli, da vselej njihova velja. Kar poglejmo Nemčijo, zakaj pa je šla v vojno, zato ker je imela močno armado in Rusija, kakor je bila pohlevna dokler ni bila oborožena, toda danes pa zahteva vse, ker ima močno armado. Kaj pa Japonska in druge dežele, ki so vpeljale militarizem, vse so zašle v vojne. Saj zato pa imajo militarizem, da ga pokličejo kadar ga hočejo in naj se gre pobijat, pa naj je prav ali ne, tega se ne vpraša — samo ubogaj!

Amerika je lepo napredovala brez vsakega militarizma toda po svetovni vojni pa se je tudi nje oprijel tisti duh in želja po oboroževanju, čeprav vsak ve, da Ameriki ne preti nobena nevarnost, kar pa ima Evropa, pa pustimo mi pri miru in naj kar sami poravnajo kakor hočejo. Če bi mi imeli kakšne homatije tukaj, bi tudi rekli: Mi bomo že sami zravnali, Evropa naj se drži proč.

Res čudno, da bomo mi izdelovali morilsko orožje, da se bo več ljudi pobilo v Evropi. Torej je dokazano, kdor je za oboroževanje, je za pobijanje ljudi. Bodimo pametni in nikar ne podpirajmo tistih, ki so za militarizem in za vojno. Prišel bo čas ko ne bo nikakega militarizma in takrat se bodo diplomatje lepo pogovorili med seboj in si ne bodo grozili z armadami. Dobiček od vojne imajo samo bankirji in tovarne, ki izdelujejo orožje, siromak pa naj se pobija za druge. Bodimo možje in ne odobravajmo oboroževanja in vojne. Pa še drugič kaj več.

Frank Opaskar, st.

ZAHVALA

V dolžnost si štejeva, da se tem potom zahvaliva najinim številnim prijateljem, kateri so nama priredili tako presenečenje (suprise) v soboto 28. oktobra, v Kunčičevi dvorani na Waterloo Rd. Kaj takega človek doživi samo, če se da speljati ljudem, kakor so speljali naju ob priliki najine 25 letnice skupnega zakonskega življenja.

Zasukalo se naju je od strani Mrs. Sadar in Mrs. Žigman, katere so me pripravile, da naj napravim za mater slednje, to je za Mrs. Koci na Chardon Rd., lepe, dobre, domače krofe in pa, da naj prideva na njih 25 letnico. Slučajno je res tudi ona obhajala 25 letnico in kljub najinemu odzivu na njeno 25 letnico, sem jaz vseeno delala krofe v resnici — zase.

Nikoli v svojem življenju nisva bila še tako iznenadena, jaz sama nisem vedela, kje sva. Rada bi bila na Kocijevi "surprise party," pa človek je že tako ustvarjen, da v takem slučaju ne more biti v obeh krajih hkrati. Zahvaliti se morava pač vsem in svoje žive dni ne bova pozabila prijateljev, ki so bili prisotni ta dan.

Najprvo se morava prav toplo zahvaliti najinim hčeram: Rozi in Zofki ter zetom g. Charles Bratush in g. Glavič. Nadalje Mrs. Antoniji Novak in Mrs. Mici Hočevar, Mrs. Bartol, Mrs. Arh, katere so se potrudile, da so povabile tako veliko število naših prijateljev. Prav lepa hvala!

Najlepša hvala g. in ge. Sadar, ki sta naju tako lepo "speljala," verjela sva jima kot otroka. Topla in najlepša zahvala kuharcam Mrs. Hočevar, Mrs. Novak, Mrs. Kotnik in vsem, ki so na katerikoli način pomagali pri tej prireditvi.

No, iznenadenje je bilo 28. oktobra, 25 letnica pa 7. novembra in sedaj pa poimenska zahvala vsem, ki so bili prisotni ali na drug način pripomogli k uspehu iznenadenja in zabave ob priliki 25 letnice najinega zakonskega življenja:

Mr. in Mrs. J. Glavich, Mr. in Mrs. Bratush, Mr. in Mrs. J. Hočevar, Mr. in Mrs. J. Novak, Mr. in Mrs. A. Novak, Mr. in Mrs. Kotnik, Mr. in Mrs. Hochevar, st., Mr. in Mrs. Kuhar, Mr. in Mrs. H. Glavic, Mr. in Mrs. Bartol, Mr. in Mrs. A. Arh, Mr. in Mrs. J. Hochevar, Mr. in Mrs. L. Hrovath, Mr. in Mrs. Blatnik, Mr. in Mrs. Mervar, Mr. in Mrs. Majcian, Mr. in Mrs. Sadar, Mr. in Mrs. Russ.

Mr. in Mrs. Ogrinc, oba Siskovicheva, Mr. in Mrs. Skrl, Mrs. Trebanc, Mr. in Mrs. Bobač, Mr. in Mrs. Jančar, Mr. in Mrs. Kenick, Mr. in Mrs. Papesh, Mr. in Mrs. Miklič, Mr. in Mrs. Molek, Mr. in Mrs. Fabjan, Mrs. Burels, Mrs. Milavec, Mr. Sivich, Mrs. Petrich, Mrs. Benca, Mr. in Mrs. Tom, Mr. in Mrs. Glavich, Mr. in Mrs. F. Hrovath, Mr. in Mrs. J. Molek, Mr. in Mrs. E. Papesh, Mr. in Mrs. Perko, Mr. Cerar, Mr. in Mrs. Vertovšnik, Mr. in Mrs. Možič, Mr. in Mrs. Hochevar, Mr. in Mrs. F. Glavich, Mr. in Mrs. R. Jelerič, Mr. in Mrs. Jelerič, Mr. in Mrs. Durn, Mr .in Mrs. Zurc, Mr. in Mrs. Peters, Mr. in Mrs. Prah, Mr. in Mrs. Godec, Mr. in Mrs. Vidmar.

Mr. in Mrs. Jamnik, Mr. in Mrs. Dakar, Mr. in Mrs. Grm, Mr. in Mrs. Spenko, Mr. in Mrs. F. Perko, Mary in Joseph Bratush, Mr. in Mrs. Prosen, Mr. in Mrs. J. Glavich, Mr. in Mrs. J. Petrich, Mr. in Mrs. Budnar, Mr. in Mrs. Kalesek, Mr. in Mrs. T. Arh, Mr. in Mrs. Valenčič, Mr. in Mrs. Bratina, Mr. in Mrs. Yaklovich, Mr. in Mrs. Ponagare, Mr. in Mrs. Boyd, Mr. in Mrs. J. Papesh in Mr. in Mrs. Race.

Končno pa vsem najlepša hvala za prekrasen dar, ki sva ga prejela od vas prijateljev in ob enaki priliki bova poskušala, da se vam bova tudi dejansko pokazala hvaležna.

Rose in John Stimec,
16206 Huntmere Ave.

NEWBURŠKE NOVICE

Pevsko društvo Zvon bo koncert ponovilo

Drugo nedeljo meseca decembra bo društvo Zvon ponovilo krasni koncert, ki so ga priredili ob svoji 25 letnici. Čisti dobiček gre za nove zvonove. To je hvale vredno od društva Zvon. Za nas pa bo pohvalno, ako bo dvorana polna poslušalcev. Posezite po vstopnicah. S tem pokažete, da znate ceniti lepo petje, ob enem pa pomagate k nabavi novih zvonov, kateri bodo stali $3,414. Nekaj nad dva tisoč je sedaj nabranega zakar iskrena zahvala vsem nabiralcem in darovalcem.

IZ DOMOVINE

—Okraden v vlaku. Med vožnjo v vlaku od Škofje Loke do Mednega je doslej še neizsleden žepar izmaknil Štefanu Novaku iz Ljubljane črno usnjato listnico, v kateri je bilo 15,700 din. Novak je tatvino opazil šele v Mednem, zdi se pa, da je žepar že prej skočil iz vlaka ter s plenom pobegnil.

—Nesreča v usnjarni. V kratkem času devetih mesecev se je pripetila v Woschnagovi usnjarni v Šoštanju že druga smrtna nesreča, katere žrtev je postal 56 letni Jožef Kovač, skrben družinski mož in oče. Kovač je bil zaposlen v oddelku za kuhanje tanina in je svojo odgovorno službo opravljal zelo vestno. Nesreča ga je dohitela prav ob koncu službe, ko se je že odpravljal domov. Kovač je imel nočno službo. Tudi v usodni noči je vztrajal pri kotlih, v katerih je vrel ekstrakt . Svoje delo je opravljal sam, zato tudi nihče ne ve, kako je prišlo do katastrofe. Vse okolnosti pa kažejo, da je eksplodiral veliki kotel; vroča lava je nato brizgnila po tleh in na Kovača. Bilo je okrog 6., ko je Kovač priletel v vratarjevo sobo, ves opečen in ožgan. Poklicani zdravnik je ponesrečencu nudil prvo pomoč, nakar so ga odpeljali v slovenjgraško bolnišnico. Ves trud zdravnikov pa je bil zaman; nesrečni Kovač je popoldne v velikih bolečinah podlegel hudim opeklinam.

—Celje.—Pri kmetu Pirnatu, po domače Netežu, so imeli kar dve hudi nesreči v teku 24 ur. Zvečer je nenadoma izruhnil požar v domačem kozolcu. V hipu je ogenj objel vse poslopje, tako da ga tudi hitro dospeli gasilci niso mogli pogasiti. Kozolec z vso krmo je zgorel do tal. Škoda je velika in je le deloma krita z zavarovalnino. Drugi pa je bil nesrečen domači sin Karol. V nedeljo proti večeru se je peljal s kolesom proti Lokam. V bližini gostilne Pavlin ga je napadel z nožem znani pretepač, doma iz Lok. Prizadejal mu je kar štiri nevarne zabodljaje. Karol se je nato še peljal s kolesom nekaj časa, nato pa je obnemogel. Našli so ga nezavestnega. Poklicani zdravnik je odredil takojšen prevoz v bolnišnico.

—Novi grobovi.—V mestnem zavetišču je umrla 80-letna zasebnica Fabijan Neža. Na Krekovi cesti je umrla 82-letna zasebnica Ana Marija Šprung. V celjski bolnišnici je izdihnil posestnik Igler Franc iz Sv. Lenarta nad Laškem.

WINNETOU

Po nemškem izvirniku K. Maya

Pa vkljub temu glejmo, da se brž ko mogoče poberemo! Sem jim debelo laž natvezel, da sem jim zmešal Winnetouovo sled. Kalkuliram, da je zelo zelo težko prišel črez Rio Grande. Nobenemu drugemu bi se ne posrečilo, njemu, upam, pa se je.

Le to me skrbi, da ima ranjenca pri sebi. Za taka pogajanja izberejo navadno najbolj izkušene ljudi. Mož je star, sodim ,sedemdeset let gotovo že šteje. Pa ranjen —! Računajte izgubo krvi, mrzlico, ki se ga je gotovo lotila, in naporno jezdenje, pa me bodete razumeli, da me je v resnici strah za Winnetoua.

No, pa zapismo. Pozno je že In jutri nas čaka huda pot. Lahko noč, meššurs!"

Lahko noč nam je želel — zaspati pa nisem mogel. Skrb za Winnetoua mi ni dala miru.

Bedel sem še, ko je zarja rumenela na vzhodu. Zbudil sem tovariše, tiho so vstali. Pa koj so bili tudi Indijanci krog nas na nogah. Silno rahlo spijo, ti sinovi narave in svobode.

Pri jutranjem svitu sem si jih šele natančneje ogledal.

Lahna groza me je obhajala, ko sem opazoval njihove odurno popačene obraze in njihovo 'obleko." Le malokateri je bil res za silo oblečen. Večina si je komaj nagoto zakrivala z raztrganimi cunjami, polnimi golazni. Vsi pa so bili krepke, zdrave rasti. Saj je rod Komančev znan, da ima najlepše moške. O njihovih ženskah se to seveda ne da brez izjeme reči. Ženska je pri Indijancih sužnja, vse delo mora opravljati, zgodaj ovene.

Poglavar nas je vprašal, ali bi "zajutrkovali." Res nam je prinesel velike kose žilavega konjskega mesa, ki pa ni bilo kuhano, ampak "pojahano." Sirovo meso položijo pod sedlo in jezdijo na njem tako dolgo, da je od gorkote in teže prhko.

Vljudno smo se seveda zahvalili in se izgovarjali, da imamo še sami dovolj zaloge, — čeprav je bila vsa naša zaloga le majhen kos povojene gnjati.

Predstavil nam je tudi bojevnika, ki bi nas naj spremljal in nam kazal pot k Belemu bobru. Vso svojo zgovornost je moral Old Death razviti, da se je neprijetnega spremljevalca iznebil. Najbolj je še zaleglo, ko je pravil, da je za take odlične bojevnike sramotno, če bi morali potovati z vodnikom. Vodnik da je potreben le otrokom ter neizkušenim in nevednim ljudem, mi pa da bomo že sami našli Belega bobra.

Končno se je dal Veliki medved pregovoriti in nas je s svojim vodnikom pustil pri miru.

Napolnili smo si še mehove z vodo, kajti pot nas je peljala skozi pusto peščeno puščavo, si navezali na sedla nekaj butar sveže trave za konje in se poslovili. Ob štirih zjutraj je bilo, ko smo odpotovali.

III.

Estancia del caballero.

Jezdili smo izprva počasi, da so se konji razgibali. Zelena trata je vse bolj izginjala in se redčila, prehajala je v šope, šopi v revne bilke in ko je izginil na obzorju gaj, ki je obdajal bregove Rio Leone, se nam je zazdelo, da smo zajezdili v Saharo. Pesek in spet sam pesek, kamor je segalo oko, in brezkončna planota. Na njega pa je žgalo solnce kakor krušna peč, čeprav je bilo še zgodaj.

"Poženimo konje!" je svetoval Old Death. "Dopoldne moramo hiteti, dokler imamo solnce za hrbtom. Ker jezdimo naravnost na zapad, nam bo popoldne sijalo v obraz. To pa zelo utrudi. Tedaj bomo jezdili počasneje."

"Kako pa bodete ostali v pravi smeri v tej enolični planoti?" sem vprašal, ker sem veljal za greenhorna.

Pomilovalno se mi je nasmehnil.

"Spet eno tistih vaših slavnih vprašanj! Saj imamo solnce, sir! In solnce je najzanesljivejši kažipot!

Naš najbližnji cilj je Turkey Creek, približno šestnajst milj odtod na zapadu. Če vam je prav, bomo pohiteli. V dobrih dveh urah smo pri reki pa si počijemo."

Pognal je konja v dir in nato v skok, mi pa tudi. Molče smo hiteli. Se tudi ni dalo govoriti pri takem naglem jezdenju. Vsak je imel dovolj opravka sam s seboj, posebno da je konju težo kolikormogoče olajšal in da ga ni zadrževal z nepotrebnimi kretnjami.

Ura je minila in še ena. Od časa do časa smo pridržali konje, da so si oddahnili. Gaženje po globokem pesku jih je zelo utrudilo.

Na zapadnem obzorju se je pojavila temna proga. Old Death je pokazal na njo in dejal:

"Poglejte na uro, sir! Dve uri in pet minut smo jezdili in tamle se izliva Turkey Creek v Rio Nueces. Ali sem prav računal?"

Res smo jezdili komaj nekaj minut več ko dve uri.

"Da, vidite!" je pravil. "Čas leži takorekoč v kosteh človeku, ki je vajen divjega zapada. Tudi v temni noči vam bom povedal, koliko je ura, čeprav ne bom videl nobenih zvezd, in kvečjemu za nekaj minut se bom zmotil. Sčasoma se bodete tudi tega naučili."

Temna proga na obzorju je pričala, da se bližamo vodi. Rio Nueces je bil. Drevja pa nismo našli na njegovih bregovih, le grmovje in travo.

Prebredli smo ga in za njim še Turkey Creek, ki se je prav na tistem mestu izlival v Rio Nueces. Skoraj čisto suh je bil.

Od Turkey Creeka do Chico Creeka ni daleč. Kmalu po devetih smo bili pri njem. Suh je bil, le v globelih so stale mlake. Bregovi so bili goli, tu pa tam so životarili šopi porumenele trave med peskom.

Dali smo konjem piti iz mehov. Za čeber smo vzeli široki Langejev klobuk. Nakrmili smo jih še s travo, ki smo jo od Rio Leone vzeli s seboj, počivali kake pol ure in nemudoma jezdili dalje k Elm Creeku. Ob njem smo mislili prenočiti.

Poldne je bilo. Solnce je stalo na višku in neusmiljeno pripekalo, pesek je bil vroč ko žerjavica in tako globok, da so konji kar bredli po njem. Pešali so, premalo počitka so dobili ob Turkey Creeku, vročina in globoki pesek sta jih čisto zdelala.

Ustaviti smo se morali. Dali smo jim spet piti. Sami pa nismo pili. Old Death ni pustil. Menil je, da bomo laže prenesli žejo ko konji, ki se morajo mučiti po pesku in nositi še jezdeca.

"Sicer pa," se je muzal, "ste zelo dobro jezdili! Niti slutite ne, koliko sveta smo prejezdili. Mislil sem, da pridemo zvečer do Elm Creeka, pa bomo prispeli že v dveh urah. Take jahaške tekme ne bo kmalu kdo vzdržal, najmanj pa še na takih konjih."

Spet smo zajahali in odjezdili.

Old Death je krenil od strogo zapadne smeri nekoliko proti jugu.

"Kar čudim se," je pravil, "da še nismo našli nobenega sledu o Komančih. Najbrž so šli bliže k Elm Creeku. Kaka neumnost, da še vedno čakajo na ubeglega ranjenega Apača! Da so koj vdrli črez Rio Grande, bi bili že zdavnaj Apače iznenadili!"

"Mislijo si, da to še vedno lahko storijo," je menil Lange.

(Dalje prihodnjič.)

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

NOVEMBER

18.—Društvo Eastern Star št. 51 SDZ priredi plesno veselico v Slovenskem domu na Holmes Ave.

18.—Young Ladies' Sodality of St. Vitus, ples v Twilight Ballroom.

18.—Klub Slovenskih vdov, plesno veselico v Knausovi dvorani.

19.—Koncert mlad. pevskega zbora Kraljički v SND, Maple Heights.

19.—Društvo Adria priredi koncert v Društvenem domu na Recher Ave.

19.—Društvo sv. Ane št. 4 SDZ priredi plesno veselico v avditoriju S. N. Doma na St. Clair Ave.

22.—Fara sv. Pavla na 40. cesti ples v Twilight Ballroom.

22.—Interlodge League, ples v avditoriju S. N. Doma.

23.—Baseball team društva št. 9 SDZ ples v Twilight Ballroom.

23.—"SDZ Dan" pod vodstvom Junior League, program in ples. S. D. Dom na Waterloo Rd.

24.—G. Ivan Zorman obdržuje predavanje o svojih poezijah v St. Clair Library, ob osmih zvečer v veliki dvorani.

25.—Marie Prisland Cadets ples v Twilight Ballroom.

26.—Koncert Mladinskega pevskega zbora SDD, Waterloo Rd., v auditoriju S. D. Doma.

26.—Podružnica št. 25 SŽZ priredi igro in ples v Knausovi dvorani.

29.—Little Flower Cadets SWU No. 47, plesna veselica—"Silver Dollar Dance."

DECEMBER

2.—Pevsko društvo Lira, ples v Twilight Ballroom.

3.—Jugoslovanska kulturna društva prirede v hotelu Statler praznovanje ujedinjenja Jugoslavije.

3.—Predstava Baragovega odra. šolska dvorana sv. Vida.

3.—Društvo Pioneers HBZ, ples in obletnica v avditoriju S. N. Doma.

9.—Društvo sv. Janeza Krstnika št. 37 JSKJ, zabava v avditoriju S. N. Doma.

10.—Predstava Baragovega odra, šolska dvorana sv. Vida.

16.—National Screw Manufacturing Co., božičnica v obeh dvoranah S. N. Doma.

17.—Škrjančki, božična prireditev v Slovenskem društvenem domu v Euclidu.

17.—Slovenska mladinska šola S. N. Doma, božičnica v avditoriju S. N. Doma.

31.—Silvestrow večer priredi Slovenski narodni dom in klub društev S. N. Doma v avditoriju S. N. Doma.

31.—Praznovanje starega in novega leta v S. N. Domu, Maple Heights.

31.—Silvestrov večer priredi Slovenski dom na Holmes Ave.

JANUAR

6.—Frances Rupert Cadets, 3. obletnica obstoja. Pecon orkester, vstopnina 30c, v S. D. Domu na Recher Ave.

14.—Predstava Svetvodskega odra, šolska dvorana sv. Vida.

20.—Pevsko društvo Lira, ples v Twilight Ballroom.

21.—Predstava Svetovidskega odra, šolska dvorana sv. Vida.

21.—Mlad. pev. zbor. Slov. doma konecrt v Slov. domu na Holmes Ave.

27.—Roust-About Club ples v Twilight Ballroom.

FEBRUAR

3.—Predpustna zabava Svetovidskega odra in Baragovega zbora, šolska dvorana sv. Vida.

3.—Društvo Kranj, ples v Twilight Ballroom.

4.—Predpustna zabava Svetovidskega odra in Baragovega zbora, šolska dvorana sv. Vida.

6.—Predpustna zabava Svetovidskega odra in Baragovega zbora, šolska dvorana sv. Vida.

10.—Predpustna veselica Slovenske zadružne zveze v spodnji dvorani SDD na Waterloo Rd.

10.—Amigos Club ples v Twilight Ballroom.

MAREC

30.—Pevsko društvo Lira, ples v Twilight Ballroom.

30.—St. Vitus Cadets ples v Twilight Ballroom.

APRIL

7.—Predstava Svetovidskega odra, šolska dvorana sv. Vida.

14.—Predstava Svetovidskega odra, šolska dvorana sv. Vida.

MAJ

12.—Materinska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

19.—Materinska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

JUNIJ

15.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

—o—

—Gorica. V bolnišnico so pripeljali 26 letnega Josipa Jereba iz Straže z zlomljeno desno nogo. Oblastem je bilo znano, da se Jereb že precej časa bavi s tihotapstvom kave in drugih živil. Zaradi tega so ga opazovali in ko se je zadnjič namenil preko meje, so ga stražniki ustavili. Na poziv naj se ustavi, je Jereb pokazal pete. Toda nesreča je hotela, da je v preveliki vnemi zadel z glavo ob drevo ter padel. Pri padcu si je pa zlomil nogo. V bolnišnici ima karabinerja za varuha.

—Trst. Josip Rodelja je bil kaznovan na 1 leto in 5 mesecev zapora ter 1800 lir denarne kazni, ker je ukradel Angelu Pertotu 150 lir in Josipu Lurekarju par čevljev.

MALI OGLASI

Lepa prilika!

Proda se 1937 Dodge avto, 4-door Sedan, v prvovrstnem stanju, ima grelec (heater) in defroster; cena $475. Pokličite POtomac 0086, ali pa FAirmount 8367. (164)

Trgovina naprodaj

Proda se delikatesna trgovina, ki dela tudi sladoled. Se proda jako poceni. Vprašajte na 15321 Waterloo Rd.

✝

V spomin

tretje obletnice smrti mojega ljubljenega in nepozabnega soproga

Joseph F. Yartz

ki je preminil 12. novembra 1936.

Žalujoča soproga

Mae.

Cleveland, O., 13. nov. 1939.

PEČI NA PREMOG
(Coal Heaters)
najnižje cene; kupite sedaj pri
ZAVASKY'S HARDWARE
6011 St. Clair Ave.
Tel. ENdicott 5141
Dopeljemo in inštaliramo zastonj.
(Nov.10.13.15.17.18.)

KLOBASE!
Pri nas dobite vsak pondeljek in torek sveže jetrne in krvave klobase po 6c vsaka; domače kislo zelje po 6c funt. Se vljudno priporočamo gospodinjam.
ANTON OGRINC
6414 St. Clair Ave.

Domača debela repa
za ribati, se dobi pri Matt Mavko, Dock Rd., Madison, Ohio. Če pišete karto, vam pripeljemo na dom. Dobi se tudi pri Frank Žnidaršiču, 724 E. 157 St. (265)

Odda se stanovanje
3 sobe, kopališče, klet, podstrešje. Vprašajte na 1018 E. 66th Place. (264)

Prijatel's Pharmacy
SLOVENSKA LEKARNA
Vogal St. Clair Ave. in E. 68th
ENdicott 9571
Pripeljemo na dom.

Božič se bliža

Vsi, ki imate v stari domovini še starše, sorodnike, prijatelje in znance, se istih radi spomnite, posebno ob praznikih kot je božič in Novo leto. A ne samo, da se jih spomnite, tudi razveseliti jih želite s kakim primernim darilom. Najbolj primeren dar pa je denar.. Da pa bodo vaši dragi točno in v redu sprejeli te, kar jim pošljete, se vam svetuje, da se obrnete glede pošiljanja denarja na:

August Kollander
Slov. Narodni Dom.
6119 St. Clair Ave.
CLEVELAND, O.

KOLLANDER pošilja denar v Jugoslavijo, Italijo in druge evropske države. Vsaka pošiljatev je garantirana in je običajno izplačana v treh tednih. Cene dinarjem in liram so zelo ugodne . . . Pri Kollanderju dobite tudi jugoslovanske in italijanske znamke.

JAVNA ZAHVALA

Ljudem, ki so glasovali zame; mojim prijateljem, ki so indirektno pripomogli k mojemu uspehu; precinktnim odbornikom in delavcem, ki so dejansko pripomogli in pridobili preko 4,000 glasov zame; onim prijateljem, ki so prispevali v moj kampanjski sklad; onim, ki so pomagali k uspehu raznih prireditev pod mojim nadzorstvom, ali v mojo korist; onim, ki so pisali članke za časopise; organizacijam in časopisom, ki so odobrili mojo kandidaturo; Mrs. Helen Mikulin in Mr. Anthony Zakrajšek, vardnima voditeljema 23. varde, katerih organizacije so tako zvesto delale v mojo korist; in Mr. John H. Gorniku, jr., ki je služil kot načelnik mojega kampanjskega odbora.

ISKRENA ZAHVALA!

Edward J. Kovačič

POZOR DELNIČARJI(KE) SDD NA PRINCE AVE.

Uradno se naznanja, da se izdajo nove delnice vsem delničarjem(kam) SDD in sicer do 31. decembra, 1939.

Po 1. januarju, 1940 postanejo stare neveljavne. Stare delnice se bo pobiralo in takoj izmenjavalo za nove vsak torek in četrtek od 9. do 12. dopoldne in od 3. do 9. ure zvečer, pričenši 9. novembra, 1939.

DIREKTORIJ SDD
10814 Prince Avenue

AMERICAN RADIATOR PRODUCTS
WOLFF HEATING CO.
GRELNI INŽENIRJI

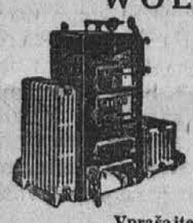

Gorak zrak, para, vroča voda, plin, olje, air conditioning. — Popravljamo vse vrste furneze in boilerje.
NOBENE GOTOVINE TAKOJ, PLAČATE V TREH LETIH
Urad in razstava vseh predmetov na
715 E. 103 ST. GLenville 9218
Vprašajte za našega zastopnika—Štefan Robash

Ohranite ta kupon, je vreden 25¢

Ta kupon in 75c je za vstopnino dvem osebam na petkovo zabavo v dvorani cerkve sv. Vida, točno ob pol devetih zvečer.

Ohranite ta kupon, je vreden 25¢

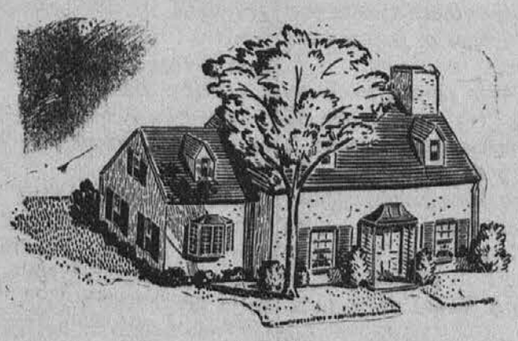

Kadar ste se odločili, da boste zidali ali kupili hišo

• bo morda Society for Savings v stanu vam pomagati preskrbeti vknjižbo. Zakaj bi ne prišli k nam in vprašali glede F. H. A. in druge vrste vknjižb, ki jih delamo?

Society for Savings
FOUNDED 1849
Ljudska banka na Public Square

Člani Federal Deposit Insurance Corporation

Za čast in poštenje

(ROMAN)

"Marie-Anne je bila zločinsko zastrupljena sinoči," reče župnik.

Maurice pa, ki je pozabil na povelje župnika, stopi sedaj naprej.

"Bila je sama in brez obrambe. Jaz se nahajam na svobodi šele dva dni. Toda znano mi je ime moža, ki je povzročil mojo areatcijo v Turinu in ki me je vrgel v ječo. Ime lopova so mi povedali."

Martial se zgane.

"To ste vi, prokleti lopov!" vzklikne Maurice. "Ali priznate svojo krivdo, lopov?"

Župnik je moral ponovno posredovati. Vrgel se je med oba nasprotnika, ker je mislil, da bo Martial napadel Maurica.

Toda Martial je ostal popolnoma miren. Markis de Sairmeuse je zavzel svoj ponosni in brezbrižni mir, ki je bil pri njem nekaj običajnega. Iz žepa potegne precej obsežno zalepko, katero vrže na mizo.

"Tu," reče s hladnim glasom, "imate, kar sem hotel prinesti gospodični Lacheneur. "V zavoju je priporočilno pismo za gospoda Escrovala, da pride z njim na kraljevi dvor. Od tega trenutka se lahko vrne vsak čas domov in zopet prevzame svoje posestvo. On je prost in rešen. Tu imate tudi pismo, ki pravi, da župnik Midon ni bil udeležen pri puntu in povelje škofa, da zopet zasede svojo župnijo v Sairmeuse. In končno je uradni dokument, ki naklanja korporalu Bavoisu državno pokojnino.

Martial preneha z govorom in ko stoje njegovi začudeni poslušalci kot prikovani na svojih mestih, se Martial približa navzočim, nakar stopi k smrtni postelji Marie-Anne.

Z dvignjeno roko proti nebu nad mrtvim truplom one, katero je tako ljubil, in z glasom, ob katerem bi se morilka tresla, ako bi ga slišala, reče Martial s slovesnim glasom:

"Tebi, Marie-Anne, prisegam, da te bom maščeval!"

Nekaj trenutkov stoji Martial pred truplom, potem pa se nagloma približa truplu mrtve deklice, jo poljubi na čelo in zapusti sobo.

"In ti misliš, da je ta mož kriv umora?" vzklikne župnik. "Ali ne vidiš, da si blazen?"

"In ta zadnji napad na mojo mrtvo sestro je najbrž velika čast, he?" reče Jean in divje zamahne z roko.

"O, lopov, ki mi je zavezal roke s tem, da je rešil očeta!" kriči Maurice.

Župnik še vedno stoji pri oknu in vidi kako Martial odjezdi.

Toda markiz se ni vrnil v Montaignac. Obrnil je konja proti gradu Courtornieu.

Oseminštirideseto poglavje.

Blanche je dobila strašen udarec, ko je bil Chupin prisiljen dvigniti jo in jo odnesti iz sobe Marie-Anne.

Toda prišla je zopet k popolni zavesti, ko je videla, kako je padel stari tihotapec pod nožem.

Teta Medea je pa od onega strašnega večera popolnoma spremenila svoje običajno obnašanje.

V gradu Courtornieu so jo doslej komaj trpeli, a zanaprej je pa znala povzročiti, da so jo spoštovali, da, celo bali.

Teta Medea, ki je padla v omedlevico, če je videla muho, ki je sesala mačici kri, ni sedaj niti enkrat zakričala. Njej strašni strah ji je dajal pogum, kar se dostikrat zgodi pri malodušnih ljudeh, kadar pridejo v nepričakovano zagato.

Zagrabila je za ramo svojo prestrašeno načakinjo in jo z nenavadno energijo vlekla proti gradu, tako da ju je vrnitev vzela manj časa kot pa prihod v Borderie.

Bilo je ob pol dveh zjutraj, ko sta dospeli do malih vrtnih vrat, katerih sta se že prej poslužili za odhod.

Nihče v gradu ni opazil njune odsotnosti. In za to je bilo več vzrokov. Prvič je Blanche pred odhodom naročila, da je nihče ne sme klicati ali motiti, razven če bo sama klicala ali zvonila.

Obenem je bil isti dan tudi rojstni dan privatnega hišnika markiza. Uslužbenci so dobili boljšo večerjo kot običajno. Sedeli so dolgo pri steklenicah vina in prepevali in končno so pozno v noč še zaplesali.

Ob pol dveh zjutraj so še vedno plesali. Vsa vrata so bila odprta, in obema ženskama se je posrečilo priti v spalno sobo Blanche, ne da bi ju kdo opazil.

Ko so bila vrata varno zaprta in se ni bilo treba več bati, da bi ju kdo motil ali prisluškoval, je napadla teta Medea svojo nečakinjo.

"Vzemi si čas in mi povej, kaj se je zgodilo v Borderie?" vprašuje.

Blanche zazebe v dno srca.

"Zakaj ste tako radovedni?" odvrne.

"Ker sem prestala strašne bolečine tekom treh ur, ko sem čakala na tebe. Kaj so pomenili oni obupni klici, katere sem slišala. Zakaj si klicala na pomoč? Slišala sem tudi smrtno grgranje, da so mi lasje vstali kvišku. In zakaj te je moral Chupin v naročju prinesti iz hiše?"

Teta Medea bi še isti dan pospravila svoje reči in bi odpotovala, ako bi opazila pogled, ki jo je zadel iz oči njene nečakinje.

Blanche si je zaželela moči, da bi uničila to svoje sorodnico — to pričo, ki jo lahko uniči z eno besedo, tola ki bo neprestano na njeni strani kot dokaz njenega zločina.

"Torej mi ne daš odgovora?" sili teta Medea.

Blanche je pravkar premišljevala, če bi bil pametno razodeti resnico, kakor je že bila strašna, ali bi bilo bolje navesti kak drug vzrok.

Da, priznati! Bilo bi neznosno! S tem bi se z dušo in telesom zapisala teti Medeji.

Toda na drugi strani zopet, ako molči, ali ni mogoče, da jo bo teta Medea izdala s kakim vzklikom, ko bo slišala o strašnem zločinu, ki se je pripetil v Borderie?

"Prismojena je dovolj!" misli Blanche.

Čutila je, da v danih okoliščinah je najboljše biti odkrit. In ko je prišla do tega zaključka je opustila vsako skrivanje.

"Ah, reče, "bila sem ljubosumna glede Marie-Anne. "Mislila sem, da je priležnica Martiala. Postala sem divja in skoro blazna in v tem stanuje sem jo ubila."

Blanche je pričakovala obupne klice, padanje v omedlevico in enako, toda teta Medea je ostala mirna. Kot je bila prismojena, pa je čutila resnico, še predno je vprašala nečakinjo. Poleg tega je pa zadnja leta doživela toliko zaničevanja in sramotenja, da je zgubila sleherni plemeniti sentiment in zadnjo moralno odgovornost.

"Ah!" vzklikne. "To je strašno! Kaj če pridejo zločinki na sled?"

In potočila je nekaj solz, toda ne več kot jih je potočila včasih za vsako najmanjšo malenkost.

Blanche je začela bolj svobodno dihati. Prepričana je bila, da je lahko računala na njeno molčenost in da ji tudi zanaprej ostane popolnoma udana. In ko je prišla do tega prepričanja je začela pripovedovati o vseh podrobnostih strašne drame, ki se je odigrala v Borderie.

Toda ko je dospela do dokazov, ki so jo prepričali, kako silno napako je naredila, je mahoma postala previdna in prenehala s pripovedovanjem.

Ona poročna listina, podpisana po župniku v Vigano, kaj je naredila z njo? Kje je? Spomnila se je, da jo je držala v roki.

Planila je kvišku, preiskala žepe svoje obleke in od veselja zakričala. Listina je bila na varnem. Vrgla jo je v predal in zaklenila.

Teta Medea se je hotela podati v svojo lastno sobo, toda Blanche jo je naprosila, da ostane pri njej. Nerada bi ostala sama — ni se drznila — bala se je.

In kot bi hotela prekričati notranji glas vesti, ki jo je mučil, je glasno govorila in neprestano je ponavljala, da je pripravljena iti do skrajnosti, da poravna krivico in da potroši magari zadnji frank, da najde otroka svoje žrtve.

In seveda je bila ta naloga težavna ter združena z nevarnostjo.

Ako bi otroka očitno iskala, tedaj bi bilo to istovetno s priznanjem krivde. Prisiljena je bila torej delovati tajno in z največjo previdnostjo.

"Toda uspelo mi bo!" je govorila. "Nobenih stroškov se ne ustrašim.

In ko se spomni svoje obljube ter groženj umirajoče Marie-Anne, je še dostavila:

"Mora mi uspeti. Prisegla sem — le pod tem pogojem sem dobila odpuščanje."

Zadučenje je posušilo solze tete Medeje, ki jih je imela sicer neprestano v obilici na razpolago.

Da je mogla njena nečakinja, dočim je bil spomin na strašni zločin še popolnoma svež, tako hladnokrvno računati in premišljevati ter delati načrte za bodočnost, se ji je zdelo neumevno.

"Kakšna železna volja!" je mislila.

Toda v svojem začudenju je nekaj prezrla, kar bi sicer opazil vsak povprečni opazovalec položaja.

Blanche je sedela na postelji z razpletenimi lasmi, njene oči so blesketale v deliriju in njeno nemirno vedenje je izdajalo strašno bojazen, ki je v njej prevladovala.

Govorila je in govorila, vprašovala teto Medejo in jo silila k odgovorom, samo da bi izbegnila svojim lastnim mislim.

Jutro je napočilo in služabniki so že bili zaposleni po gradu. Blanche je pa še vedno pripovedovala teti, kako bo lahko dobila otroka Marie-Anne v najmanj enem letu ter ga izročila Mauricu Escrovalu.

Ko se je popolnoma zdanilo, je poslala teto proč in ob običajni uri pozvonila po strežnico.

Ura je bila že skoro enajsta in ona se je še oblačila, ko je zvonec naznanil, da je prišel obiskovalec.

Tako potem pride služabnica, ki je bila videti zelo razburjena.

"Kaj je?" vpraša Blanche radovedno. "Kdo je prišel?"

"Ah, gospa, — gospodična hočem reči, "samo če bi vedeli."

"Govorite vendar!"

"Spodaj se nahaja markiz de Sairmeuse, v modri, sprejemni sobi. Prosil je gospodično, da mu dovoli kratek pogovor."

Če bi udarila strela prav pred njenimi nogami, bi se Blanche ne mogla bolj prestrašiti kot se je v tem trenutku.

(Dalje prihodnjič)

Kirsten Flagstad, slavna pevka pri Metropolitan operni družbi.

Winnie Ruth Judd, blazna morilka, ki je bila nedavno ušla iz državnih zaporov v Phoenix, Ariz. Čez nekaj dni so jo zopet vjeli.

Velika odprtija....

PERUŠKOVEGA

ODDELKA ZA HIŠNE POTREBŠČINE

Ogromna zaloga najnovejših električnih predmetov.—Peči, radijev, svetilk, roasters, itd. Kompletna posteržba v popravilu za radije vseh izdelkov, pralnikov, čistilcev itd. Hitra in točna postrežba po zmernih cenah.

Oglejte si novi APEX

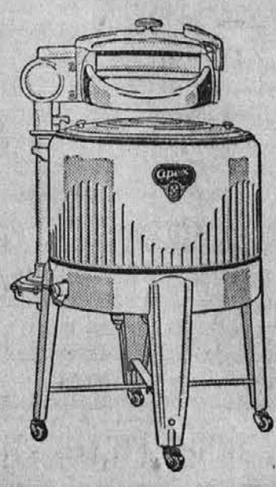

Novi 1940 Apex, z mnogimi novimi pritiklinami je najboljši pralnik za to ceno, kar smo jih še videli. Pridite in vam ga bomo razkazali. Boste videli njegovo veliko vrednost . . .

Tako nizko kot

$39.95

PO PERUŠKOVIH LAHKIH OBROKIH

MAMMOTH RCA Victor VALUE!

NEW 1940 MODEL K-80

$69.95

DON'T STRUGGLE WITH YOUR OLD STOVE AGAIN THIS Holiday Season

DOPADLA SE VAM BO TA NOVA 1940 GRAND PLINSKA PEČ

MODEL 9R62 — Okusna praznična jedila pomenijo mnogo dela in skrbi in morda tudi potrato jedil, če nimate dobre, moderne plinske peči v vaši kuhinji. Ta nova Grand peč je odgovor vašim starim skrbem. Oglejte si jo še danes. V tej peči se vam garantira najfinejša peka ali praženje. Peč ima mnogo odličnih predmetov, je prostorna in v vseh ozirih pripravna za v kuhinjo. Bo tudi kras vaši kuhinji. Brez te peči bi ne smela biti nobena gospodinja.

$79.95 in vaša stara peč LAHKA ODPLAČILA

PERUSEK Furniture Company

809 EAST 152ND STREET

Odprto zvečer v pondeljek, četrtek in soboto.